№ 63. Sestdeen, 7. augustâ. 1910.

Makſâ,
Jelgawâ ſanemot:
par gadu . . . 2 rub. 20 kap.
par 1/2 gadu . 1 „ 20 „
par 1/4 gadu . — „ 60 „

Par adreſes pahrmainu ſamakſâ 10 kap.

Telefons № 644.

Latweeſchu Awiſes.

Iſnahk diwreiſ nedelâ.

89. gada-gahjums.

Makſâ,
pa pastu peeſuhtot:
par gadu . . . 3 rub. — kap.
par 1/2 gadu . 1 „ 60 „
par 1/4 gadu . — „ 90 „

Uſ ahrſemèm 4 rub. 50 kap.
2 rub. 30 kap., 1 rub. 20 kap

Pasta kaſte № 17.

Redakzija un ekſpedizija:
Jelgawâ, Skrihweru eelâ № 35.

Sludinajumi makſâ:
par ſihku rakſtu rindiņu 8 kap., preekſchpuſē 20 kap.

Latv. Lauks. Ekonomiskás Sabeedribas

zēnu un meitenu

„Zemkopibas skolâ“

uzņemšanas ekzamenus noturēs 16.—20. augustâm, pulksten 9 no rīta Jelgavâ, Katoļu eelâ № 44, Jelgavas Lauksaimneecibas Beedribas nama trešajâ stāvâ.

Skolas kanceleja atvērta darbdeenâs no 1. augusta 12–2 deenâ. Mācibas sākums 20. augustâ.

Skolas preekšneeks:
Agr. un ing.-techn. Aug. Kalniņš.

Skaistuma seepes
„Ideal“
ir **labakais**, patikamakais un lētakais **ahdas kopschanas lihdseklis**, kahds ween war buht, ko leezina winu miljoneem leelâ noeeschana. **Eewehrojeet firmu „Avance“** lai iſſargatos no pakaldarinajumeem.

Druhmi nowehrojumi.

Wiſai behdigas un druhmas ir tâs ſinas, kuras deen' no deenas nahk neween iſ muhſu abâm galwas pilſehtâm, bet ari no zitâm Kreewijas malu malam. Nemſim wiſpirms jau to paſchu koleras buhſchanu. 1908. gadâ pa wiſu Kreewiju ar koleru mira 17,000 zilweku. 1909. gadâ turpretim jau 28,000, kamehr ſchogad, tikai pa trim mehneſcheem ween, no maija lihdſ julijam, ſchauſmigâ Aſijas weeſchna praſijuſi ne maſak kâ 57,000 zilweku upuru! Pee tam wehl Odeſâ ari eeradees mehris.

Senatoru rewiſijas intendanturâ jeb kara ſpehka apgahdneezibâ peerahdijuſchas, ka wairak par 40 prozenteem no ſcha reſora eerehdneem jaſauz dehl daſchadam blehdibam teeſas preekſchâ, to ſtarpâ ari prahws ſkaits augſtaku kara kungu. Tambowâ pret 29 no 32 apgahdneezibas eerehdneem bij jazel ſuhdſiba, pee kam 27 bij tuhdal jaapzeetina.

Zik tahlu ziti reſori rewideti, tad wiſur bijuſchi tik pat behdigi iſnahkumi, — eeſahkot ar Maſkawas poliziju un beidſotees ar Kijewas meera teeſu. Sewiſchki ſihmigs un rakſturigs ir pehdejais gadijums. Kopſch tagadejo teeſu eeweſchanas uſ 1864. gada likuma pamata ſchis ir pirmais gadijums, kur weſela teeſas eeſtahde iſrahdijuſees par koruptu, ſamaitatu. Pee tam gan jaeewehro, ka Kijewâ meerteeſneſchi teek eezelti un ne wehleti.

Schajos trijos panehmeenos ihſumâ iſteikts, kas par eekſchejo politiku un tâs panahkumeem pehdejos gados buhtu ſahkams. Rewoluzija tika apkarota, kurâ noluhkâ iſpildija wairak tuhkſtoſchu nahwes ſpreedumu, tautas aiſſtahwneeziba taiſijuſi daſchadus likumus, pa leelakai daļai neſwarigus un ari leekus, kuri ſemi ir ne par ſprihdi naw weduſchi uſ preekſchu, ſarihkota un uſkurinata ari tautiſka kuſtiba, kura nepazeetiga, netaiſna un naidiga pret zitâm tautibam. Bet pee wiſa ta naw panahkts, lai iſpilditu praſijumus un peenahkumus, kahdi ir katrai Eiropas kulturas walſtij. —

Kolera Kreewijâ tagad wairs naw weeſchna, bet jau kopſch 3 gadeem palikuſi par pilnigu mahjineezi. Redſams, ar kahdu weenaldſibu pret to iſturejuſchees tee, kuru peenahkums bija, to apkarot un iſnihzinat. Kurâ kulturas walſtî gan tahdas leetas drihkſtetu notikt? Pee wiſa ta wehl mehris Odeſâ, kuru diwus auguſchus mehneſchus ſlehpa un noleedſa. — Un ko lai ſaka un ſpreeſch par ſenatoru rewiſiju iſnahkumeem? Waj tur wehl jaſaudè kahds wahrds?

Tahdâ kahrtâ naw japabrihnas, ka gandrihſ wiſi kreewu laikraſtii, neiſnemot pat daudſinato „Now. Wremja“, ir tajâ ſinâ weenis prahtis, ka lihdſſchinejâ pahrwaldibas ſiſtema iſrahdijuſees par neſpehjigu, lai iſpilditu wiſpirmatnejos peenahkumus pret eedſihwotajeem. — Tapehz jakeras pee leelâm un pamatigam reformam, kuras ſpehtu pateeſi atjaunot pagurušcho un tik ſtipri bojato walſts kermeni. To, protams, waldiba weena pati nepaſpehj, tur winai janahk talkâ walſts aiſſtahwneezibai. Bet waj mehs no treſchâs walſts domes waram zeret un ſagaidit tik leelus darbus? Lihdſſchinejee peedſihwojumi deemſchehl tahdâm zeribam dod maſ pamata . . .

Saldus rewoluzijas prahwa.

(Beigas.)

Rudbarſchu pagaſtâ galwenais nemeeru kuſtibas wadonis un agitators, ari kongreſa delegats, bija Jahnis Anders (aiſbehdſis). Ari ſche galwenâ rihzibas komitejas darbiba iſgahja uſ barona Firkſa mantineeku Rudbarſchu muiſchas pahrwaldiſchanu, generalſtreika ſarihkoſchanu un milizijas organiſeſchanu. Leelakâ ſkaitâ atnehma ari eerotſchus, peem. kahdam Rafeldam ween atnemtas 30 biſes un ziti eerotſchi. Pehz ſadurſmes ar kara ſpehku ari ſche ſem kahda Oſola wadibas nemeerneeku bars, atkahpdamees no kara ſpehka, zelâ iſnihzinaja wiſu: muiſchâ iſlaida ſemê wiſu wehl nepahrdotu ſpirtu, iſlaupija bruhſi, kâ ari iſlaupija un nodedſinaja pili. Wiſpahri nemeeru kuſtiba gahja roku rokâ ar nemeeru kuſtibu apkahrtejos, wiſwairak Kaſdangas pagaſtu, pee kam ari ſche pee wiſa dſihwu dalibu nehma Dr. Benjaminſch.

Schwardes pagaſtâ rihzibas komiteja wiſpirms eewehleja ihpaſchu meſchu komiteju un uſlika areſtu uſ wiſeem muiſchu meſcheem. Eedſihwotajeem rihzibas komiteja uſlika jaunu nodokli: ſaimneekeem pa 3 r. un pahrejeem wihreeſcheem un ſeeweetèm pa 1 r. Dezembra ſahkumâ nodibinajâs milizija iſ kahdeem 70 lozekleem. Miliziju pagaſtâ ſauza par „muhſu ſpehks“. Militſchi preekſch apmahziſchanas tika iſſaukti uſ Saldu, bet dezembra mehneſî Schwardes militſchi nehma galweno dalibu pee ſchauſchanâs ar kara-ſpehku Wez-Auzê. Galwenâ delegate preekſch „ſemneeku biroja“ pee Saldus zentra bijuſi Schwardes rihzibas komitejas lozekle Emilija Smilteneek, kura weenmehr ſtaigajuſi ar pee kruhtim peeſpraustu ſarkanu noſihmi.

Kurſites pagaſtâ nemeeru kuſtiba attihſtijâs galwenâ kahrtâ ſem weetejo Wahlodſes mahju ſaimneeka Jekaba Wihtina wadibas. Schinî pagaſtâ eewehletâ nelikumigâ pagaſta teeſa ſem Jahna Mikelſona preekſchſehdes iſteeſaja ſtarp zitâm ari leetu pret weetejo pagaſta wezako Klabi par pagaſta naudas iſſchkeeſchanu, pee kam tika nolemts peedſiht no Klabes wiſu iſſchkeeſto naudu. Leelu droſchſirdibu pee naudas ſkapja atſlehgu atnemſchanas pag. wezakajam Klabe iſrahdijuſi rihzibas komitejas lozekle Lota Kruhſberg, kamdehl pee pagaſta ſadaliſchanas rajonos ari winai peeſchkirts ſaws rajons preekſch pahrwaldiſchanas. Kurſites pagaſta miliziju organiſeja un pahrſinaja ſkolotajs Zers, kurſch turpat ſkolas tuwumâ mahzijis winus ari ſchauſchanâ: Wehl ſchodeen eſot redſami neſkaitami loſchu eedobumi wezâs kapſehtas koka peebuhwes ſeenâ, kâ to noteikti apleezinajis kahds leezineeks Suſeklis. Schis pats Suſeklis jau nowehrojis ari „nahkoſchâs“ rewoluzijas wadoni (?) kahda Schana Sichmana perſonâ, t. i. ja rewoluzija jebkad wehl reiſ iſzeltos.

Brozenes pagaſta rihzibas komiteja 19. dezembrî meſchkungam Kelleram atnehma Fr. fon Reka pils atſlehgas. Otrâ deenâ komiteja pahrdewa wairakſoliſchanâ Brozenes un Kalnamuiſchas ihpaſchneeka fon Reka mantibu un noſchahwa fon Reka jahjamo ſirgu, bet meſchkungam Kelleram paſinoja, ka winſch atzelts no amata un ka 12 ſtundu laikâ winam jaatſtahj muiſcha, — ko Kellers ari iſpildija. Drihſ pehz tam nemeerneeki ſarihkoja leelas medibas muiſchas meſchos. Barona Reke eerotſchus — 4 rewolwerus un 8 ſobenus — pee ſawinajâs ſewim milizija.

Zeezeres rihzibas komiteja uſ ſkolotaja Preedes iniziatiwes bija taiſijuſi lehmumu, ka Saldus draudſes mahzitajam Bekeram 3 nedeku laikâ jaatſtahj weeta un wehlakais 25. dezembrî jaiſwelkâs iſ draudſes robeſcham, pretejâ gadijumâ komiteja „neuſnemotees uſ ſewi atbildibu par wina (mahz.) perſonas neaiſkaramibu“, kâ teikts mahzitajam peeſuhtitâ protokola norakſtâ. Scha paſcha protokola noraſts peeſuhtits ari ziteem Saldus draudſes pagaſteem ar luhgumu, uſturet ſolidaritati atteezibâ uſ lehmumu mahzitaja leetâ. Kâ Saldus, tâ ari Zeezeres rihzibas komitejas abas noturejuſchas ſehdes Saldû. Ari Zeezeres milizija nehmuſi dalibu 16. un 17. dezembrî pee kara gahjeena uſ Aiſputi, bet jau zelâ ſatikuſi atpakal nahkam pahrwaretos zitu pagaſtu militſchus.

Par weenu no galweneem nemeeru organiſetajeem Eſeres pagaſtâ peenahza ſkolotaju Minki, pee kura no ſahkuma ſlepeni ſapulzejuſchees Kuldigas ſkolotaju ſeminara audſekni, daſchi jau iſſlehgtee no ſeminara, kuri ari bija galwenee proklamaziju iſplatitaji un agitatori. Naktî uſ 29. nowembri, pehz notureta mihtina, apbrunots kauſchu bars eebruka Pampaku meſcha muiſchâ un atnehma meſchkangam Ukam 4 biſes un 2 rewolwerus bet nahkoſchâ deenâ no rihta otrs kauſchu bars turpat nolaupija wehl 10 biſes un 20 patronas: wakarâ ziti wehl atrada un panehma lihdſi 13 biſes, 9 rewolwerus, 1500 patronas, 20 mahrzinas biſſahku un 2 ſobenus. Iſdſirduſchi par tahdu daudſumu eerotſchu, apbrunojuſchees nemeerneeki eeradâs Pampaku meſcha muiſchâ atkal 1. dez. un iſdarija pamatigu kratiſchanu, bet neka neatraduſchi aiſgahja. Ar ſchahdeem panahkumeem ziti nebija meerâ, un 2. dez. ſem agrakâ muiſchas ſtrahdneeka Stralema wadibas apbrunojuſchos kauſchu bars eeradas jau peekto reiſi pee Uka un ſchoreiſ iſmekleja wiſus tumſchakos kaktus un paſeenas, jo ſtipri ween peeturejâs baumas, ka Ukam eſot wehl neween weenkahrſchi eerotſchi, bet ari weens milſigs leelgabals. Eebruzeji wairs netaupija neka: norahwa no gultas jau mirſtoſcho meſchkunga Uka mahti, zeredami ſem winas gultas atraſt paſlepenu eeeju ſem grihdas, bet winu zeribas nepeepildijâs: pehz tam tee uſlauſa ſeenu, kurâ bij eemuhrets ugunsdroſchs naudas ſkapis, bet ari tur neka neatrada un ſaihguſchi atſtahja muiſchu, iſpoſtidami wiſus telefona wadus. Ne ar maſaku dedſibu tika mekleti eerotſchi ari Kareru muiſchinâ, kur ari kauſchu bari eebruka 5 reiſas no weetas, bet zitus eerotſchus tomehr neatrada kâ tikai diwus wezus rewolwerus un tahlſkatu; ari ſche eebruzeji ſarahwa telefona wadus. Tanîs paſchâs deenâs eerotſchi tika atnemti waj wiſeem muiſchu meſchſargeem Eſeres pagaſtâ un ziteem „melnſimtneekeem“. Tad wehl 1. dezembrî tika iſdariti 2 uſbrukumi Eſeres muiſchai, pehz tam kad no tureenes bija aiſſaukti projam uſ Aiſputi wiſi draguni, pee kam baronam Nolkenam nolaupija 7 biſes, 2 piſtoles un 2 ſobenus, bet muiſchas pahrwaldneekam Steinbergam — 2 rewolwerus un biſi. Bet reiſâ ar eerotſcheem, militſcheem bija wajadſiga ari nauda, kambehl komiteja aplika muiſchu ſemi ar jaunu deſetinu nodokli un rentneekus peeſpeeda makſat renti ne muiſchneekeem, bet rihzibas komitejai. Beſ tam nelikumigâ teeſa ſem ſkolotaja Minka preekſchſehdes kahdu Jahni Kleinbergu par ſatikſmes uſtureſchanu ar draguneem, noſodija ar 500 r. un Leiſeru Fiſcheru par tirgoſchanos „beſ atlaujas“ ar 100 r. u. z. Eſeres pagaſta rihzibas komiteja wehl bijuſi loti nemeerâ ar mahzitaju Titelbachu, jo pehdejais aiſleedſis ſkolotajam Minkim mahzit ſkolas behrneem rewoluzijas dſeeſmas. Atraſdama ſchahdu mahzitaja rihzibu par loti newehlamu, komiteja noſuhtijuſe Titilbacham rakſtiſku pawehli, beſ kaweſchanâs atſtaht weetu un aiſbraukt. Wiſpahri Eſeres pagaſtâ nemeeru kuſtiba nehmuſe wiſai plaſchus apmehrus, rihkojotees pee tam, lihdſigi zitu mineto pagaſtu organiſazijam, wiſwairak pehz Saldus rewoluzionarâ „zentra“ pawehlem un aiſrahdijumeem.

Ar ſcho nobeidſas ſwarigakee apwainoſchanas punkti. Kâ iſ apſuhdſibas akta redſams, tad leela daļa galweno wainigo un zitu lihdſdalibneeku jau noteeſata, daudſi noſchauti un wehl wairak aiſbehguſchi. Leelais wairums no apwainoteem ſchinî leetâ preekſchiſmekleſchanâ nemaſ naw noleeguſchi, ka ir tikuſchi eewehleti komitejâ un zitâs organiſazijâs, bet ka to ir darijuſchi gan pret ſawu gribu, gan tikuſchi leelâ mehrâ no agitatoreem maldinati.

Krona meſchſargu leeta.

No droſchas puſes „R. A.“ teizas dabujuſi ſinat, ka krona meſchſargu leetas nokahrtoſchana vehdejâ laikâ ſtipri wirſijuſees uſ preekſchu.

Sakarâ ar to rihzibu, ko paſihſtamais krona meſchſargu prahwu waditajs ſwehrinats adwokats Fr. Alberts pagahjuſchâ ſeemâ uſſahka ar walſts domes lozekla barona Meijendorfa laipnu palihdſibu, dala meſchſargu mahju mekletaji, kureem kronis ſawâ laikâ winu mahjas atnehmis, jau no ſcha gada 1. auguſta dabûs ſawas mahjas atpakal; otra dala ſagaida mahju atpakaldabuſchanu rudenî. Par pahrejeem wehl ſpreedis waldoſchais ſenats. Bet zik jau tagad paredſams, tad ari ſchi grupa tiks pee ſawâm mahjam waj nu rudenî waj ſeemâ, zaur ko tad wiſu to meſchſargu liktenis, kuri weda ſuhdſibas ar kroni dehl minetam mahjam, buhs iſſchkirts.

Tapat wirſotees uſ preekſchu ta meſchſargu leeta, kuri lihdſ ſchim laikam atrodâs ſawâs mahjâs, bet pret kureem kro-

nis leedsâs atsiht winu mahju dsimtsteesibas. Atteezibu uf daschеem kronis prinzipâ scho teesibu jau atsinis, no atsewischkâm sudsibam daschas jau teesu palatâ un rudenî waj seemâ sagaidama scho leetu galiga noskaidroschana augstakâs teesu instanzês.

Gan wiss tas galwenâ kahrtâ sihmejâs uf Kursemes meschsargeem, jo Widsemes meschsargu leetâs wehl truhkst prinzipielu nolehmumu. Widsemneeki esot majak ruhpejuschees par sawu likteni, bet sakarâ ar eekustinatâm leetam ari wineem rudenî waj seemâ sagaidama sinama noskaidroschanâs.

Lai kronis waretu naudas sinâ weikt meschsargu leetas nokahrtoschanu, tad walsts domei domenu ministrija tekoscham gadam ween isprasijusi un dabujusi 44,700 rublus leelu kreditu meschsargu algoschanai, kura nepeezeeschama, tiklihds meschsargu mahjas pahrwehrschâs par sennneeku mahjam. Nauda isprasita netik Kursemei, bet ari Widsemei.

Naw bes intereses aisrahdit, ka taisni scha gada 19. augustâ buhs septini gadi, kamehr swehrinats adwokats F. Alberts ussahka west meschsargu leetu, eesneegdams teesâ Grinberga suhdsibu. Toreis krona preekschstahwji ir dsirdet nedsirdeja no kahdam dsimts teesibam. Pat tad, kad jau 7. maijâ 1907. g. leetu prinzipâ meschsargeem par labu bija isschkihris waldoschais senats, krona preekschstahwji nekahdu rihzibu neussahka, isnemot to, ka issinoja meschsargeem, ka „wiss paliks pa wezam".

Tikai daudso suhdsibu eesneegschana 1908. gada augustâ issauza, tâ sakot, krona meschsargu jautajumu uf deenas kahrtibas un tagad, tiklab teesas zeltâ, kâ ari blakus ar to administratiwâ zeltâ, schi leeta wirsâs pretim galigai nokahrtoschanai meschsargu labâ.

No ahrsemèm.

Briseles pasaules isstahde nodeguse.

Briselê, 15. augustâ. Swehtdeen, 14. (1.) augusta wakarâ isstahdes Belgijas nodalâ iszehlâs ugunsgrehks. Lihds pusnaktij bij nodeguschi wisi pawiljoni, kas atradâs gar aleju „Avenue des Nations". No uguns neaiskahrti palika Wahzijas un Holandes pawiljoni. Isdega ari „Wez-Briseles" dala.

Papildu telegramas par leelo ugunsgrehku sino:

Ugunsgrehks isstahdê naw bijis tik plaschs, kâ eesahkumâ domaja. Kâ leekâs, maschinu nodala isglahbta. Isstahdes komiteja nolehmuse isstahdi neslehgt. Domâ wisâ drihsumâ atjaunot nodeguschos pawiljonus. Ugunsgrehka eemesli naw sinami.

Tahkak wehsta: No uguns galwenâ kahrtâ zeetuschas Anglijas un Belgijas nodalas un nodala „Wez-Brisele". Frantschu isstahdê nodega pahrtikas lihdsekku nodala, Parises pawiljons un neleela dala no ruhpneezibas nodalas. Ar zilwekeem nelaimes gadijumu naw bijis. Palikuschas sweikas no uguns Monakas, Spanijas, Kanadas, Brasilijas, Danijas, Lukfemburgas, Schweizes, Austro-Ungarijas, Argentinas, Turzijas, Persijas, Japanas, Kinas un Amerikas nodalas. Ar uhdeni sabojata Italijas nodala.

Brisele tagad isskatas pehz aplenktas pilsehtas: Uf eelam neparasta rosiba; milsigi daudz lauschu sabraukuschi no prowinzem. Dselszeku wilzeeni nemaj nespehj wisus usnemt, kas wehlas braukt. Uguni isstahdê nodsehsa ap pulksten 5 no rihta.

Pluhdi Japanâ.

Milsigi leetus gahseeni sazehluschi Japanâ leelus pluhdus, kuri padarijuschi daudz posta. Pluhdu dehl Jokohamâ pahrplihsuse galwenâ uhdenswada truhba, tâ ka pilsehta palikuse bes uhdens. Takomê wesela weesniza ar 15 zilwekeem eeskalota juhrâ. Karmizamas tuwumâ sabruzis lahds tumelis, kurâ 50 strahdneeki patlaban strahdajuschi pee islabojamas darbeem. Neesot zeribas, ka uhdenî apraktee buhschot glahbjami. Gahses un elektribas sahkot peetruhkt. Desmittuhkstoscheem zilweku palikuschi bes pajumtes; wini meklejot patwerfmi tempelôs un skolâs. Daudz ziti tuhkstoschi padoti leetum un badam, jo truhkstot laiwu, ar kurâm winus nowest droschâ weetâ. Truhkstot dahrsa saknu un siwju, ar ko apgahdat truhkumzeetejus. Sumibas upe pahrpluhduse lihds paschu augstako tiltu augstumam. Weens no trim wiswairak eewehrojameem dambjeem, kuri galwas pilsehtu Tokiju no pluhdeem aissargâ, sabruzis. Ja ar wiseem trim dambjeem tâ noteek, tad pus Tokijas pahrpluhdischot. Apdraudetâs weetâs sapulzinatas kara-spehka nodalas. Ari Tokijâ daschas weesnizas un zitas ehkas no pluhdeem ispostitas.

No eekschsemèm.

Peterburga. Ministru preekschneeku Stolipinu sagaida eerodamees Peterburgâ 6. augustâ. Wina eerafchanâs notikschot tanî laikâ, kad Peterburgâ atbrauks ahrkahrteja anglu suhtneeziba ar lordu Robertu preekschgalâ, lai ofizieli pasinotu par kehnina Georga waldischanas sahkumu.

— Marmora statuju uslaboschanai galwas pilsehtas dahrsos un parkos peenemts mahksleneeks Sirano no Milanes. Lihds schim statuju uslaboschanu isdarija wisai primitiwâ kahrtâ.

Harkowa. Sarkanâ krusta pilnwarneeks Reins apmekleja Slawjanoserbskas raktuwes. Apmekletâs raktuwês bijis peeteekoschi daudz slimnitschu un ahrstu. Eedsihwotaju isbailes pamasinajas. Strahdneeki atgreeschas pee darbeem. Lai gan kolera, kâ tel. ag. sino, pamasinajotees, tomehr stahwoklis wehl esot koti nopeetns. — Kalnruhpneeku padomes sapulze, pee kuras peedalijâs prof. Reins un Sabolotnijs un Dr. Filaretows, nolehma suhtit uf Donezkas apgabalu 26 ahrstneezibas pulkus. Sapulze atsihst ari, ka wajadsigs paaugstinat degwihna zenas koleras apwidos.

Tschelabinska. Bahrga lintschu teesa. Butirskas sadschâ semneeki mozijuschi 2 sirgu saglus, winu peeturetaju un weenu sagla tehwu tik ilgi, kamehr wisi 4 bijuschi pagalam.

Rostowa pee Donas. Pilsehtâ plosijâs negaiss. Sagahsta pilsehtas tehjnizas buhwe; no krihtoscheem keegeleem nosisti wairak strahdneeki. Uhdens appluhdinajis weselus pilsehtas eezirknus. Saudejumi milsigi.

Kijewa. Weetejo satiksmes zeku rewidejot useetas nekahrtibas, daudz leelakas par intendanturas grehkeem. Zeku taisischana un uslaboschana par netizami augstam zenam dota usnehmejeem, kuri pelnâ dalijuschees ar inscheneereem. Pirmâ publiskâ torgâ, kursch isdarits pehz rewisijas, parastais miljonu rublu leelais usnehmums atdots par 700,000 rubleem.

Widseme.

Riga. Wisaugstakâ pateiziba. Galwenâs Alekseja komitejas preeksch to behrnu apgahdibas, kuru tehwi krituschi karâ ar Japanu, preekschsehdetajs greesees pee Widsemes gubernatora, kâ Widsemes gubernas komitejas preekschsehdetaja, ar wehstuli, kurâ pasino, ka Wina Majestatei Kungam un Keisaram uf wispadewigâ sinojuma par Alekseja galwenâs komitejas darbibu 22. maijâ sch. g. lahpatizees usrakstit:

„Kundse un Keisareene un Es sirsnigi pateizamees Alekseja komitejas preekschsehdetajam, lozekleem un wisâm tâm personam, kuras peezu gadu laikâ ruhpejuschâs par ustizamo Trona un Tehwijas kalpu gimenem."

— Rigas un Jelgawas arkibiskaps Agatangels teek aiszelts no Baltijas projam. Winsch eezelts par Wilnas un Leetawas pareistizigo arkibiskapu.

— „Dsimtenes Wehstnesi", no 2. augusta suhtot, tâ atbildigais redaktors paraksta Aronu Matiss.

— Koleras Rigâ wairs naw! tâ it preezigi eesauzas weetejee laikraksti. Zeresim, ka tas ari turpmak tâ paliks. Par lihdschinejeem koleras slimeem, proti, sino schahdi: Sestdeen, 31. julijâ, islaida no Rigas pilsehtas slimnizas koleras barakas kâ isweselojuschos no Peterburgas atbraukuscho un ar koleru saslimuscho dselszeka konduktoru Witkuli. Witkulis atradâs barakâ 2 nedelas. Bes Witkula, kâ sinots, 17. julijâ sche saslima ar koleru wehl kahds strahdneeks, kursch bija eebrauzis no Witebskas un slimnizâ drihs ween nomira. Bes scheem diweem sporadiskeem un eewasateem koleras gadijumeem ar koleru wairs neweens naw saslimis un zitu slimu Rigâ lihds 1. augustam wairs nebija.

— Usbrukums. Awotu eelâ Nr. 47, nepasihstams wihreetis peedausijis 1. augustâ pee Karla Krastina dsihwokla. Kad Krastinsch attaisijis durwis, sweschais prasijis pehz jaunkundses. Kad Krastinsch atteizis, ka wina mahjâ nekahdas jaunkundses naw, sweschneeks ussauzis: „ребята, сюда!" uf kam peesteiguschees 4 ziti wihreeschi, sahkuschi winu sist un atnehmuschi tam kabatas pulkstenu un 6 rbl. naudas, pehz kam wisi aisbehguschi. „Ds. W."

— Dselszeka upuris. Naktî uf 3. aug., kad wilzeens Nr. 100, kursch sche peenahk pulksten 2 un 5 min. naktî, bija atstahjis Aleksandra wahrtu staziju, uf sleedem atrada kahdu nepasihstamu zilweku ar nobrauktu galwu. Domâ, ka nelaimigais pats padarijis sawai dsihwibai galu.

No Ilsenes. Treschdeen, 21. julijâ, pehzpusdeenâ te usnahza leela wehtra ar leetus gahsi, nodaridama ne masumu posta pee ehkam, augku dahrseem, laukeem un meschа. Daschâm ehkam jumti noplehsti pawisam, daschâm tikai sabojati, noplautu rudsu kopinas ismehtatas pa tihrumu kâ peedarbâ, dahrsos notraukti augli un sabojati paschi augku koki, ari wasaras sehjuma lauki naw palikuschi sweikâ, tee noplizinati weetâm pawisam. Meschos salausti daudz koki kâ skangali un weetam isgahsti ar wisâm saknem, tâ ka lihdsinajas nolihstam lihdumam. Dsird, ka ari apkaimes Lejas, Seltina un Belawas pagastos bijusi schi wehtra. Nelaimes gadijumi ar zilwekeem un kustoneem naw dsirdeti. „R. A."

Zarnikawa. Aplaupischanas usbrukums nesen tika isdarits Neibades lopu tirgotajam Fr. Osolam, kuram diwi tehwini meschâ usbrukuschi un atnehmuschi 80 rbl. naudas. Abi usbruzeji wehlak apzeetinati un tagad ari paschi atsinuschees par wainigeem, jo Osols pee ismekleschanas winus neschaubigi pasinis. Wini ir Arakstes pagasta Peters Mors un Rujenes pagasta Tenis Pukits no Rigas. Pee Mora atrasts rewolwers un Osolam nolaupitee 80 rbl. Usbrukumâ Mors sagrahbis Osolu aiz kakla un turejis winam pee truhtim rewolweri, bet pa tam Pukits iswilzis tirgotajam na kabatas naudu.

No Walmeeras. Widsemes gubernatora weetas ispilditajs 23. julijâ sch. g. apstiprinajis amatos uf nahkoscheem tschetreem gadeem no Walmeeras pilsehtas domes eewehletos: pilsehtas galwu Bernardu Muschu, pilsehtas galwas beedri Martinu Kreischmani un pilsehtas waldes lozekli Iwanu Bogdanowu.

Kurseme.

Kursemes pagasta walschu rewisija.

Ihsts walstspadomneeks Pestrezkis un nodalas preekschneeks Molokows tikschot suhtiti rewidet peenahzigâ kahrtâ komisarus un pagastu waldes Kursemê. Tâ ap augusta mehnescha widu minetee kungi eeradischotees Jelgawâ, lai tur eepasitos ar Kursemes agrarapstahkleem un tad lai spehtu nodomatajâs reformâs nodot leetischku un apstahkius pahrsinoschus noderigus spreedumus. Rewisijas sinâ eeinteresetee zer sewischki leelus uslabojumus pagasta lozekku pasu jautajumâ. Domâ, ka pagasta nodewas un nastas — tâ sewischki nabagu apgahdaschana — tikschot isdalitas weenlihdsigaki. Tagad, pehz pasu peespeeschanas likuma atzelschanas, wisas pagastu nastas un nodewas janes weenigi teem pagasta lozekleem, kas usturas sawâ pagastâ, kamehr tee pagastâ peerakstitee lozekli, kas isgahjuschi dsihwot zitos pagastos, gandrihs pawisam naw peespeeschami pee nodewu nomaksaschanas. Tahlak daudsina, ka waldibas aprindâs teekot domats ari uf to, noteikt galigi agraratteezibas starp muischam un pagasteem, lai reis schai jautajumâ eewestu pilnigu skaidribu.

Leepaja. Skolneeku brihwlaiks. Weetejâs widus mahzibas eestahdês pehzeksameni schogad sahkschotees tikai 20. augustâ un mahzibas — 26. augustâ.

— No Leepajas apkahrtnes sino, ka tureenes meschus leelâ mehrâ postot taurini, kurus sauz par „muhkenem". Wispirms schis „muhkenes" parahdijuschâs Alschwangas krona meschâ, kursch atrodas Aisputes aprinka seemeku dalâ. Scho meschu (11,000 des.) warot pilnigi usskatit par nopostitu. Daschi apstahkli norahdot, ka schis „muhkenes" eeradušchâs no Rihta-Wahzijas, jo schinî gadâ juhra ismetusi bareem nobeiguschâs „muhkenes" (?). Alschwangas mescha pahrwaldiba sper stingrus solus pret scho bihstamo meschu postitaju. „Muhkene" parahdijusees ari jau Kursemes galejâ deenwid-reetrumu stuhrî, tâ ka no tâs apdraudeti ari Luknas, Ruzawas, Nihzas un Grobinas krona- un priwatmeschi. Ari sche meschu pahrwaldiba spehrusi atteezigos aissardsibas solus.

— Zehsu pulka pareistizigâ basniza, kura pagaidam bija slehgta, tika swehtdeen, 1. augustâ, no Trihsweenibas basnizas wirspreestera Jankowitscha atkal atwehrta un nodota pareistizigo eedsihwotaju leetoschanai.

— Wiltoti selta 5 rublu gabali pehdejâ laikâ sahkuschi atkal zirkulet uf weetejeem tirgeem. Tâ schinîs deenâs polizija peekehrusi kahdu P., kursch mehginajis isdot wiltotu 5 rublu gabalu, bet eekam winu paspehjuschi arestet, tas naudas gabalu jau bijis norijis.

Tukums. Muhsu klusâs pilsehtinas eedsihwotajus nejauki ustrauza wehl nekad te nepeedsihwota slepkawiba. Eerehdnis J. swehtdeen, 25. julijâ, pulksten pus weenpadsmitos wakarâ noduhra ar sawu kabatas nasi kurpneeku K. Duhreens bija trahpijis organisma wahrigâs dalas, tâ ka nelaimigais drihs beidsis elpot, paspehjis tikai isteikt: „mani noduhra." Slepkawa wehl itin jauns, smuks un loti klusas dabas zilweks. Winsch pehdejâ laikâ gahja kostê pee minetâ kurpneeka un jau pahris gadus weda aisleegtu dsihwi ar nodurtâ seewu, kura pehz amata ir wezmahte. Nelaikis bija kluss, panesigs zilweks, sinaja wisu, bet lahwa seewai wisu walu dsihwot pehz sawas patikas; pee tam pelnidams behrneem un winai pahrtiku, pats zeesdams pat truhkumu. Pehdejâ laikâ un it sewischki pehdejâ deenâ, 25. julijâ, bijuse wineem rahdschanâs, no kam seewa aisgahjuse no sawa dsihwokla pee sawa mihlakâ. Ap pulksten pus weenpadsmiteem wakarâ nelaikis ar sawu seewas mahti, mahsu un brahli gahjuschi pa Pils eelu. Uf Basnizas eelas stuhra nahkuse preti wina seewa ar sawu mihlako. Tur abi eenaidneeki saskrehjuschi kopâ un nelikumigais wihrs likumigo nonahwejis. Tagad baudu kahrigai seeweetei nebuhs wairs neweena wihra.

— Schi schauschaligâ slepkawiba notika 25. julijâ, un 31. julijâ agrajâ rihtâ gahja pa pilsehtinu wehsts par jaunu slepkawibu. Par scho otru schaušmas notikumu ari „T." sino schahdi: „No 30. uf 31. juliju pulksten 4 pehz pusnakts pilsehtas parkâ dsirdets schahweens. Drihs pehz tam peegahjuse kahda seeweete pee gorodowoja un pastahstijuse, ka kahds wihreetis schahwis uf winu un schi nokrituse uf semes, lai gan neewainota, un tad winsch schahwis uf sewi un bijis uf weetas beigts. Nelaikis guleja augschpehdu, abas rokas gar sahneem, ar brauninu rokâ, wajadsigo pirkstu peelizis pee gaila nospeeschamâ. Ustrihtoschi bij redset, ka eerozis winam bija ne labajâ, bet kreisajâ rokâ, un pasinas sina, ka winsch biljardu spehleja un zitus darbus darija ar labo roku. Naudas maka winam klaht neatrada, bet parka restorants redsejis, ka winam ir bijis naudas maks. Wakarâ, parka restoranâ buhdams, winsch lizis par kahdeem 3 rubleem isnest dsehreenu 3 waj 4 seeweetem, ar kurâm winsch bijis kaut kahdâ sakarâ. Pulksten 2, kad restorans tizis slehgts, ari winsch aisgahjis. Trihs seeweetes aisgahjuschas uf pilsehtas pusi, bet weena no tâs sabeedribas gahjuse winam lihds. Winsch bija Kabiles pagastâ kahdu mahju ihpaschneeks. Winam peedereja diwas kukamâs maschinas, gaters un bes tam winsch peegahdaja daudz weikaleem ahbolina sehklas. Tâ tad katrâ sinâ turigs puisis.

No Penkules. Nesen atpakal wairak mahjâs isdarija kratischanas un kâ par brihnumu, it ihpaschi tanis, kurâs dsihwo weetejâs isglihtibas beedribas preekschneezibas lozekli. Pahris weetâs esot atrastas proklamazijas; daschi ir apzeetinati. Tâ te strahdâ isglihtibas beedribas wihri!

No Jelgawas.

Kursemes gubernas pahrwaldibu 31. julijâ bijuschais gubernators Knasews, kas tagad eezelts par Irkutskas generalgubernatoru, nodewa wizegubernatoram knasam Krapotkinam un aisbrauza uf Peterburgu, no kureenes wehl reis atbrauks uf Jelgawu. 15. augustâ wina ekselenzi, kâ „Lib. Ztg." sino, gaida Leepajâ, kur buhs atwadischanâs meelasts. 20. augustâ wina ekselenze dosees uf sawa jaunâ deenesta weetu. Par wina pehznahzeju amatâ lihds schim wehl nekas droschs naw sinams.

Atstahts kurlmehms sehns. Pirmdeen, 2. augustâ eemihtneeki atrada uf eelas atstahtu, apmehram 8 gadus wezu kurlmehmu sehnu, kuru nogahdaja polizejâ. Tur issinaja, ka winsch atwests is Rigas, pee kaut wina kabatâs atrada rakstitu sihmiti, ka sehnu sauzot par Eduardu, tas esot 8 gadus wezs un wina

mahte neesot spehjiga, sehnam maisi dot. Pehdejais tika aisgahdats uz Rigu un nodots tureenes polizejâ, lai usdabutu paklihduschâ mahti. —.—

Bahrgs pehrkons ar leetu un krusu usnahza treschdeen, 4. augustâ, preekschpusdeenâ pahr schejeenes pilsehtu, pee kam pusstundas laikâ pahrpludinaja semakâs eelas un ari daschus pagrabus. Tâ ari Akzises eelâ wairaki pagrabi tika ispumpeti no ugunsdsehsejeem ar rokas schluhtenem. Ari skahde no sapluhduschâ uhdens daschâ weetâ nodarita. —.—

Ugunsgrehks. Otrdeen, 3. augustâ ap pulksten 1/28 no rihta aiz nesinameem eemesleem iszehlâs ugunsgrehks Dihka eelâ, Wagentrotza (ihp. K. Legsda) jaunusbuhwetâ pirtî, kur prahwajai diwstahwu muhra ehkai labajâ pusê bija aisdedsees jumts. Kamehr atsteidsâs ugunsdsehsji un eerihkoja dsehschanos darbus ar weenu twaika un wairak rokas schluhtenèm, tikmehr uguns jau bija pahrnehmusi wisu ehkas jumtu un draudeja sagraut winas otro un apakschstahwu. Pehz apmehram trihs stundas puhlineem ugunsdsehsejeem isdewâs uguni pahrwaret un glahbt apakschejos stahwus no pilnigas isdegschanas. Tâpat ari isglahba no aisdegschanâs maschinas telpas ar wiseem katleem un maschinam. Tomehr, kâ dsirdams, skahde notikuse par apmehram 18,000 rubleem. Pate ehka bijuse apdroschinata „Rossijas" beedribâ par 45,000 rubleem. —e—

Paschnahwneeze. Pirmdeen, 2. augustâ schejeenes skrodera seewa Otilija S., neweenam nemanot, eedsehruse karbolskahbi, lai nogalinatos. Wina tika ahtrumâ aisgahdata uz diakonisu slimnizu, kur tai sneedsa ahrsta palihdsibu un, kâ dsirdams, tad winas dsihwibai nedraudot breesmas. Paschnahwibas eemesls esot — nesaderiga dsimtes dsihwe. —.—

Sabraukts. Otrdeen, 3. augustâ Akzises eelâ brauzot uz ugunsgrehka weetu tika pahrbraukts schejeenes eemihtneeks N., pee kam tam wahrigi eewainoja abas kahjas. Eewainotais tika aisgahdats pilsehtas slimnizâ, kur tam sneedsa ahrsta palihdsibu. —.—

Atreebschanâs kahre. Ka schinîs gaismas laikos atrodâs wehl laudis, kuri ar labpatiku peekopj augschmineto tumsonu darbu, to peerahda sekoschais nesen isdaritais nedarbs. Lapskalna eelâ S. namâ jau wairak gadus no weetas dsihwo kahds laulats pahris K. bez meesigeem behrneem, bet kuru weetâ tee peenehmuschi laika kaweklim diwus wineem pamihlus mahju kustonus. Minetâ nama saimneeze usdewusi teiktajam pahrim, lai tee eekasê no ziteem eemihtneekeem peenahzigo ihres naudu, ko minetee K. ari isdara. Bet schis amats kehrees kahdam ihreneekam tâ pee sirds, ka tas apnehmees, teem atreebtees, nosahkodams pahrim eemihkoto klehpja suniti, kas nobeidsees leelas mokas zeesdams. Bet ar to wehl naw beigu zehleens. Kahdu deenu pahris pehz schi notikuma atrada sawu eemihkoto kakiti ar durwîs nowehrtu asti. Aisdomas par isdarito nedarbu kriht uz kahdu eemihtneeku, ar kuru pahrim isnahkuschas asas wahrdu mainas dehl nepareizas ihres naudas nomaksas. Behdigi sema atreebschanâs pee gluschi newainigeem kustonischeem! —?—

Apzeetinati klejoni. Pagahjuschâ sestdeenâ 31. julijâ ap pusnakti weetejais kahrtibneeks uz Kalwes schosejas apzeetinaja kahdu zilweku, kuru iskratot pee wina atrada buldoga rewolweri, pee kam pehdejam nebija atlauja nehsat schaujamus eerotschus. Polizijâ nogahdajot tas paskaidroja, ka winu sauzot par Jahni L., esot schejeenes maspilsonis un rewolweri esot jau daschus gadus atpakal atradis uz leelzela. — Te klaht japeesihmê, ka polizija pagahjuschâ pirmdeenâ uz eelas apzeetinaja kahdu schaubigu klejoni Iwanu S., kuru Schauku aprinka polizija jau ilgaku laiku mekleja. Pehdejo aissuhtija par etapu uz wina peederibas weetu. — Tâpat pagahjuschâ sestdeenâ ap pusnakti weetejais kahrtibneeks Esera eelâ apzeetinaja kahdu 13 gadus wezu sehnu, kuru aisgahdaja polizijâ. Tur tas paskaidroja, ka atbehdsis no kahda saimneeka is Dschuhkstes pagasta, kur lihds schim sabijis par gaunu, bet pehdejais to sapehris un sehns tamdehl atbehdsis uz Jelgawu. Pee tam tas isteiza, ka winu sauzot Aleksandru B. Sehns tika nodots aprinka polizijai un pehz wina wezakeem meklê. —.—

Neprahtigi schahweji. Pagahjuschâ swehtdeenâ, 1. augusta wakarâ pahris peedsehruschu jaunu wihreeschu braukuschi pa Sako eelu uz B. mahjam, pee kam tee minetâ eelâ un aiz Masajeem wahrteem wairakkahrt is rewolwera isschahwuschi, bet par laimi neweena neewainojuschi. Neprahtigee schahweji issinati un tee saukti pee likumigas atbildibas. — Otrs tamlihdsigs notikums isdarits Leelajâ eelâ № 17, kur tirgotaja J. gulamai istabai ar diweem schahweeneem isschauts logs, pee kam saschautee stikla gabali eekrituschi istabâ un pahrbaidijuschi J. dsimtas peederigos. Par notikumu pasinots polizijai, kura ussahkuse ismekleschanu. —.—

Apzeetinati garnadschi. Pagahjuschâ sestdeenâ 31. julijâ eemihtneeks W., kas dsihwo Dambja eelâ N. namâ, sinoja polizejâ, ka wina dsihwoklî neweenam nemanot eegahjis kahds tschigans, nosadsis no kumodes selta seewecschu pulksteni un bez tam selta aprozi, pee kam ar preekschmeteem aizbehdsis. Bet garnadsis tika drihsumâ sakerts aiz Annas wahrteem, pee Kalwes schosejas un sagtâs leetas tam atnemtas. Polizejâ nogahdajot tas usdewâs par schejeenes maspilsoni J. un isteiza, ka teitan jau wairakas tamlihdsigas sahdsibas isdarijis. — Pagahjuschâ treschdeenâ polizeja apzeetinaja Sluhscu eelâ B. namâ schejeenes eemihtneezi Elisi G., kura bija nosagusi sawam pasinam W. Petera eelâ daschadas drehbes un zitas wehrtsleetas par prahwaku sumu. Sagtâs leetas tika pee apzeetinatâs atrastas un atdotas ihpaschneekam. —.—

Sahdsibas. Eemihtneeks S. B., kas dsihwo Grebnera eelâ № 19, sinoja polizejâ, ka pagahjuschâ peektdeenâ 30. julijâ neweenam nemanot wina dsihwoklî no neaisslehgta skapja issagts naudas maks ar 30 rubleem un bez tam wehl wilana lakats, wehrtibâ 7 rubkus. Aisdomas kriht uz kahdu jaunu meiteni, kura atnahkuse apzeemot apsagtâ seewu, bet pehdejo iskratot pee winas neko neatrada. — Eemihtneeze A. J., kas dsihwo Skrihweru eelâ № 19, sinoja palizejâ, ka winai preekschnamâ no neaisslehgtas kastes issagtas daschadas drehbes, wehrtibâ par wairak kâ 28 rubkeem. Pakalmeklejot sagtâs drehbes atrada pee sihktirgotaja Z., kas paskaidroja, ka winsch drehbes pirzis no kahda nepasihstama wihreescha. Drehbes tika atdotas ihpaschneezei un par notikumu usnemts protokols. — Pahrdeweja R. S. sinoja polizejâ, ka winai uz weetejâ tirgus no galda no kahda garam ejoscha klejona nosagts naudas maks ar 12 rubleem. Wainigais, kas sauzotees par Schemaiti, tika drihsumâ sakerts un apzeetinats un leetai dots likumigs wirseens. —.—

Pahrlabojums. Muhsu awises 62. numurâ, sludinajumâ „P. Dsena widus skolas" jalasa: II. Sabeedriska 8-kl. seewecschu gimnasija (un nê „progimnasija").

Basnizas sinas.

Leepajas Sw. Annas basnizas draudses sinas no 26. julija lihds 1. augustam. Kristiti: Olga Elisabete Tuklej, Schanno Karlis Klawa, Emilija Erna Grike, Rudolfs Woldemars Leegis, Karlis Oskars Pulke, Rudolfs Ernsts Pisiks, Schanno Alberts Sihle, Peters Sleine, Feizis Alberts Sahlaws, Emilija Eda Alise Schicht, Woldemars Schanno Petrowsky. Ussaukti: Ernsts Jukumsons ar Katrinu Dambis, Samels Wanags ar Mariju Schulz, Samels Mitrewitz ar Liseti Lange, Andrejs Dsehrwens ar Minnu Trinit, Toms Wilhelms Grünbergs ar Mariju Tehwainis, Andrejs Pankoks ar Linu Behtusch al. Rupeik. Laulati: Karlis Baumans ar Mariju Hahnberg, Karlis Schulzs ar Amaliju Scharlotti Saule al. Schaule, Jahnis Sarinsch ar Alwini Breedis. Miruschi: Annete Hermine Klenberg 1 g. 4 m., Mikelis Reiers al. Stalge 28 g., Julija Terese Rosalija Peiper 26 g., Oskars Rudolfs Peipers 7 d., Lihse Ekiser 4 m., Magreeta Ballman 77 g., Nikolajs Graitste 35 g., Janis Penze 3 g. 8 m., Walts Müllers 4 gadus 5 mehn. wezs.

Dahwanas: misionei 1 r. 50 k., palihdsibas lahdei 50 k., dib. nabagu namam 2 r., preeksch lihku rateem 2 r. 50 k., preeksch kurlmehmeem 1 rbl.

Deewlalposchana swehtdeen, 8. augustâ plkst. 9 no rihta ar deewgaldneekeem, un ari pehzpusdeenas plkst. 4.

Mahzitajs J. Parstrauts.

Jaun-Leepajas draudses basnizas sinas no 26. julija lihds 1. augustam Kristiti: Olga Marija Berg, Karl Heinrichs Peske, Rudolfs Woldemars Walentins Schmehlin, Arnolds Alberts Meesis. Ussaukti: Krischjahns Buschmann ar Karlihne Reinfeld, Janis Wilkauls ar Anna Sihpol. Laulati: Martinsch Wilmans ar Mariju Gigga. Miruschi: Anna Pauline Kleinat 11 mehn., Ermann Plage 48 g.

Dahwanas ar firsnigu pateizibu sanemtas no J. K. preeksch neredsigeem 50 kap., preeksch spitaligeem 50 kap.

Deewkalposchana 8. augustâ plkst. 9 no rihta.

Mahzitajs Goldbergs.

Wisjaunakâs sinas.

Peterburgâ, 3. augustâ. Gatschinas aerodromâ porutschiks Kogotows, motora sabojaschanâs dehl eekrita ar Farmana lidmaschinu no 8 pehdu augstuma grahwî un eewainoja wahrigi roku un kruhtis. Winsch aiswests bessamanas stahwokli uz slimnizu. Biplans pawisam sadausits un motors sabojats.

Bremenê, 17. (4.) augustâ. Nomiris ar sirdstreeku Tschiles republikas presidents Pedro Mokts, kursch te eeradâs 3. augustâ.

Bernê, 16. (3.) augustâ. Franzijas presidents Faljèrs eeradâs ministra Pischòna pawadibâ un tika sagaidits no sabeedribas padomes presidenta Kontesa un ziwileerehdneem. Pehz ofizielas peenemschanas sabeedribas padomes ehkâ notika brauzeens pa pilsehtu atklahtâs ekipaschâs, kuras pawadija kawalerija. Plkst. 8 wakarâ weesnizâ „Bernhof" tika dots parahdes meelasts no sabeedribas padomes par godu Faljèram. Republiku presidenti apmainijâs ar toasteem.

Parisê, 15. (2.) augustâ. 1. augusta preekschpusdeenâ pee Lajonas peestahtnes zaur wilzeenu sadurschanos gahja bojâ kahdas 63 personas un tika eewainotas 50. Winu widû daudz beznu, jo wilzeenâ bij diwi wagoni pilni ar kahda meitenu instituta audseknem. Domâ, ka dala no eewainoteem mirs, jo eewainojumi ir wahrigi.

Londonâ, 16. (3.) augustâ. Gibraltaras juhras schaurumâ kahds Spanijas twaikonis saduhrees ar wahzu twaikoni un nogrimis. Noslihkuschi 7 matroschi un 32 pasaschceri.

Atenâs, 16. (3.) aug. Anglijas, Franzijas un Italijas preekschstahwji apmekleja 1. augustâ ahrleetu ministri un dewa tam draudsigâ weidâ sawu waldibu padomu, atteiktees no kreteschu kandidaturas uz parlamentu, eewehrojot Turzijas usbudinajumu un ari tadehl, lai isbehgtu no Greekijai nepatihkamâm sekam. Atteikschanâs gadijumâ leelwalstis apsargatajas nahks ar ofizialu preekschlikumu Atenâs un Kanejâ.

Aleksandrijâ, 16. (3.) augustâ. Zeetumâ sazehla nemeerus 400 eeslodsitee. Polizija atjaunoja kahrtibu, pee kam no zeetumneekeem nonahwets 1 un eewainoti 6; eewainoti ari daschi polizisti.

Waschingtonâ, 16. (3.) augustâ. Atklahts 6. starptautiskais esperantistu kongress, kurâ peedalâs ap 1000 preekschstahwju no 37 walstim.

Izdewejs: Latweeschu Dr. Beedr. tagadejais presidents Th. Doebner.

Redaktors: R. Purtuschs (Purinu Klaws).

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla Jelgawâ.

A. Breescha
wihreeschu un seeweeschu
tirdsneezibas skola
(ar krona skolu teesibam)
no **1. augusta** atradisees Jelgawâ,
Kangihseru eelâ № 14, pascha namâ.
Jaunu skolenu usnemschana **20. augustâ.** Mahzibu sahkums **23. augustâ.**
Inspektors: **A. Breedis.**

Wirsskolotaja **J. Preedes**
I. schk. seeweeschu skola
ar pilnu gimnasijas kursu
Jelgawâ, Leelajâ eelâ № 67, pascha namâ.
Jaunas skolneezes uz sagatawoschanas un wisâm gimnasijas klasêm war peeteikt katru deenu no pulkst. 9—1, pee kam, pehz eespehjas tuhlit, jaeesneedz kristibas sihme (ari bez markâm), baku sihme un pehdejâ skolas leeziba. — Uzemschanas eksameni sahksees **12. augustâ,** pulksten 9 no rihta. Pehzeksameni notiks ari tai paschâ laikâ. Mahzibas sahkums **16. augustâ,** pulksten 9 rihtâ.
Skolâ luhkojâs uz pamatigu mahzibu peesawinaschanu, par ko ruhpejâs kreetni mahzibas spehki. Bagatigee mahzibas lihdzekli skolas darbus weizina. Augstakâs klasês sinibas pasweedz augstskolu beiguschas personas; mahklas, kâ dseedaschanu, sihmeschanu, musiku, wizaur pasweedz akademisti isglihtoti mahklineeki. Jaunâs walodas, ka wahzu un frantschu, jamahzâs wisam skolneezem; frantschu walodas nepralejas mahzâs to ihpaschâs grupâs. Latweeschu waloda jamahzâs wisam latweetem. Skolas telpas ir peenahzigi eerihkotas. Pee skolas peeder ari plascha sehta un 1½ puhraweetas leels dahrss-parks, kur ir eerihkoti rotaku laukumi un skolneetschu puku dahrsinsch. Turpat pa seemu teek eerihkota slidotawa preeksch paschu skolneezem.
Skolas nauda, kas maksajama katra pusgada sahkumâ, ir schahda: sagataw. klasê 15 rbl.; I. kl. — 17½ rbl.; II. kl. — 20 rbl.; III. kl. 22½ rbl.; IV. kl. — 25 rbl.; V. kl. — 30 rbl.; VI. kl. — 35 rbl.; VII. kl. — 40 rbl. pusgadâ. Tautskolotaju meitam pusmaksa. Kas mahzâs angku walodu, tai japeemaksâ 3 rbl. un par musiku 15 rbl. pusgadâ.

Ed. Zehder's — Rigâ,
Karla eelâ № 11.
Laukſaimneezibas maschinu noliktawa
ceteiz
Richard Garrett un dehla Leistonâ (Anglijâ)
Jaunâ: **Lokomobiles** tagad konstruetas uz **10 atmosferu darba spiedena.**

ka sen gadeem par labakam atsihtam, wisplaschaki isplatitas **lokomobiles** un **twaika kulmaschinas** wisjaunakâs konstrukzijas. Jaunakâ **paschbrauzeju lokomobile** weeglas gaitas un leelu sirgu spehku.
Wehstuku adrese: **Ed. Zehders — Rigâ.**
Gehpelu un **rokas kulmaschinas** wisjaunakâs konstrukzijas.

Mehbelu Leelakâ noliktawa **Rigâ,** par fabrikas zenam.
Krahjums eeksch- un ahrsemes koku arween apskatami.
Eerihkojumi, kas laikâ pastelleti, par stipri
paseminatam zenam.
Dsihwoju turpat un esmu ari swehtkôs un swehtdeenâs runajams.
Jauneki, kuri wehlas par galdneekeem, krehslu taisitajeem, tehlotajeem un tapseklajeem isglihtotees teek peenemti.
Fabrikas u. mahkslas galdneeziba Torna kalnâ, Bauskas eelâ 16/18. pascha namôs.
Ed. Kudwien. Telefons 2562.

Kas
sawam wajadsibam par zigareem leelus ifdewumus taisit negribêt,
tas lai drihs pamehgina jaunos
zigarus
„Jawa" 10 g. 15 kap., 2 g. 3 kap.,
leela formata,
„Sumatra" (10 g. 15 k. 2 g. 3 k.)
(ar paseminatu bandroll.)
No slawenâs **Havanna fabrikas** Warschawâ.
Dabonami
S. J. Laserſona
tabakas magasinâ,
Jelgawâ,
Katolu eelâ Nr. 11, jaunusbuhw. Latw. Beedribas namâ.
Telefons № 722.
Atkalpahrdewej. par fabr. zenam.

Zimekliņaznekâmai ſubilta
ikſtâs turtu tabakas
flawens
Bp. Boreнъ
Kiew,
C. B. Дурчина
Креженчугъ,
A. M. Donoвъ
Одесса,
Zbiti augſta labuma, par fabrikas zenam, ltto peenahkuſe.
S. J. Kalerſona
tabakas magasina,
Jelgawa, **Katolu eela № 11,** jaunuſbuhw. Latw. Beedribas namâ. Telefons 722.

BEEDINAJUMS

Ar katru deenu wairojoschais peeprasijums pehz **Spermin Poehla** pamudinaja pehdejâ laikâ leelu daudsumu maswehrtigu pakaldarinajumu, kurus peedahwâ sem daschadeem Sperminam lihdsigeem nosaukumeem, (kà: spermatins, sperminols, spermols, sekarda iswilkums, schkidrums u. t. t.), pee kam winu darbiba no pascheem pakaldarinatajeem nostahdita „weenlihdsigi un pat wehl augstak" par **Sperminu Poehlu.** — Daschu reisi pakaldarinataji israhdàs par laudim, kam naw nekahdu sakaru ar medizinu, kà p. peem.: apteeku pretschu un parfümera tirgotaji un zitti. — Protams, ka tamlihdsigi pakaldarinajumi ar medizinu un sinibu wispahrigi nesaistàs, bet preeksch tam, lai dotu saweem pakaldarinajumeem sinisku karakteri, pakaldarinataji sawàs reklamàs peewed kà apleezinatajus literaturu un ahrstu atsinibas if **Spermin Poehla darbibas,** tahdâ zelâ maldinadami ne tik ween slimneekus, bet ari ahrstus.

Tamdehk mehs usskatam par sawu peenahkumu, **darit usmanigas** tas personas, kas leeto **Sperminu,** no tam lihdsigeem pakaldarijumeem sargatees. Wisas literaturâ atronoschàs daudsàs mahzitu wihru un ahrstu atsaukshmes par **Spermina** labapsinigo darbibu, pee **neirastenijas, dsimuma nespehzibas, wezuma wahjibas, histerijas, neiralgijas, masasinibas, diloma, sifilisa, no sekàm ar dsihwsudraba ahrsteschanos, reimatisma, sirdskaitèm** (treknuma, skleroses, puksteschanas, krampjeem, miokarditis), **arteriju, skleroses, alkoholisma, mugurkaula diloma, paralises, wahjuma no mantotàm slimibàm, pahrpuhlescha nàs** u. t. t. sihmejàs **tikai uz Sperminu-Poehlu,** tamdehk pehrkot luhdsam greest wehribu uz nosaukumu

„Spermin - Poehla"

un uz firmu, tà kà ziti preparati naw nekas zits, kà pakaldarinajumi **Sperminam-Poehla,** bet sureem naw nekahdas lihdsibas ar to darbibas sinâ, jo kà weenigais **ihstais Spermins parahdàs Sperminš-Poehla,** wahzelite **3 rub.** Literaturu issuhta pehz pirmà peeprasijuma wisdrihsakâ laikâ.

Organu terapeitiskais instituts

Profesora Doktora Poehla un dehlu

Wina Keisariskàs Augstibas Galma preekschstahwji Sw. Peterburgâ. 107892

Jaundibinatàs

P. Dsena widus skolas

Rigâ, Paulutschi eelâ № 15,

Rig. Latw. Beedr. namâ, eeeja no Architektu eelas, 1 trepi'

I. Wihreeschu klasiska progimnasija.

II. Sabeedriska 8-kl. seew. gimnasija

ar pilnu wihreeschu progimnasijas kursu.

Skolas nauda par zeturksni: sagatawoschanas klasê **10** rbl., 1. — **12** rbl. **50** kap., 3. — **15** rbl., 4. un zitàs klasês **20** rbl.

Peeteikschanàs rakstiski un personigi ikdeenas no pulksten **10—2.**

Mahzibu sahkums 1. septembri.

Peenemu **ahdas, dsimuma, puhschla** un **sifilisa** slimneekus no 9—1 pr. pusd. un no 6—½9 wak. **Dahmas** un **behrnus** no 5—6 w. zaurskatischana ar elektrizitati.

Dr. J. Machtus,
Marstal-eelâ 8, tuw. pee Grehz.eel.
telef. 5492.

---

2 puhru maisi

pagatawoti no sewischki stipras, dubulti austas drehbes, ar melnu strihpu, Atturibas audseknu roku darbs, pahrdodami par 75 kap., 80 kap. un 1 rub. gab., apstellejot pagatawo daschadâ leelumâ Jelgawâ, Kangihseru eelâ № 42, pee atturibas audseknu saimn. Thomsona kga.

Lihwbehrses meschu walde
pahrdos Lihwbehrsê **9. augustâ** 1910. gadâ, pulksten 10 no rihta watraksolischanâ pret tuhlit samaksu

attahlu

preeksch noplaukschanas.
Muischas walde.

Mag.
J. Hertela
apteeku pretschu pahrdotawâ
Jelgawâ, Pasta eelâ № 13.

Peedahwà

wisadas uz scho arodu atteezoschas

prezes.

Mahzeklis

war peeteiktees mechaniskâ atslehdsneeka darbnizâ pee atslehdsneeku meistera **Chr. Biemana,** Jelgawâ, Katolu eelâ № 21.

God. laukfaimneeku laipnai eewehribai!

Pagodinamees greest Juhsu wehribu uz to, kà ari preeksch scha rudens wajadsibam esam eepirkuschi

mahkfligos mehflus

ahrsemês, teeschi no pirmawoteem,

zaur ko mums ir eespehjams apgahdat god. laukfaimneekus teescham ar pirmà labuma prezi un **garantet pareisu %/o %/o faturu.**

Zensdamees eepasihstinat laukfaimneekus ar jaunparahdibam, esam stahjuschees sakarâ ar Norwegijâ dibinato un plaschi eerihkoto gaisa salpetra (Norgesalpetra) fabriku. Schim salpetrim ir bes schaubam nolemta jo eewehrojama loma nahkotnê pee lauku mehslošchanas lihds schim pasihstamâ Tschiles salpetra weetâ, eewehrojot to, ka Norge salpetram peemiht tahdas ihpaschibas, kuras nodroschina wina preekschrozibas. Uz muhsu eeteikumu laukfaimneeki eepasinàs ar scho salpetri jau schagada pawasarî un esam par to sanehmuschi wislabakàs atsaukshmes, kadehk ar pilnu pahrleezibu waram gaisa salpetri ari turpmak eeteikt ikkatram zentigam laukfaimneekam.

Tomasa miltus pahrdodam weenigi pehz kuhstoschàs fosforskahbes fatura un newis pehz kopfosforskahbes, jo ta naw augu sakneem wisai peeejama un tadehk weenigi maldina pirzeju, nepareisi minedami augsto %/o faturu. Peemehram Ekonomiskàs Sabeedribas konkurenti peedahwà schoruden 20%/o tomas miltus, no kureem tikai ¾ waj 75%/o ir kuhstoschas, tà tad fatur tikai 15%/o kuhstoschas fosforskahbes, Rigâ par 275 kap., kamehr Ekonomiskà Sabeedriba par scho zenu dod Rigâ tomas miltus 6 pudu maisâ, kuri satur 17%/o kuhstoschas fosforskahbes, tà tad weselas 2%/o wairak.

Bes tam Sabeedribas beedreem diwidende un beedribam, luhkojotees pehz nonemamà daudsuma, atteezigs ekstrà rabats. — Luhdsam peeprasit rudens zenu rahditajus.

Patlaban sanehmam Rigâ un Leepajâ wairakus kugu lahdinus **mahkfligo mehflu,** kà:

Superfosfatu, Tomasa miltus, Kainitu, Kalija sahli, Gaisa salpetri (Norge), Tschilisalpetri u. t. t.,

kadehk luhdsam god. laukfaimneekus, beedrus un beedribas usdot atteezigàs Sabeedribas nodalàs sawas wajadsibas, lai kahrtigâ issuhtischanâ nezeltos kawekli.

Pastellejumus peenem un issuhta pa dselszeku uz wisam stazijam, kà ari teeschi no Rigas waj Jelgawas **ar laiwam un kugischeem lihds**

Wolguntei, Emburgai, Meschotnei

un zitam peestahtnem.

Tà kà Ekonomiskàs Sabeedribas wisi mahkfligu mehflu krahjumi stahw sem **Rigas politechnikas ismehginajumu stazijas kontroles** un wisi no ahrsemem peenahkuschee mehflu suhtijumi teek tuhlin ismehginati un analiseti, tad Ekonomiskai Sabeedribai teescham eespehja pareisi usdot issuhtamo mehflu faturu.

Latweeschu Laukfaimneeku

Ekonomiskà Sabeedriba.

Wisadu maschinu, mahkfligu mehflu, sehklu un wisu zitu laukfaimneekeem wajadsigu leetu tirgotawas.

Walde un zentralnoliktawa:

Rigâ, Leelâ Kehninu eelâ 27/29, pascha namâ. **Telefons 1379.**

Nodalas, noliktawas un agenturas:

Kursemê: Jelgawâ, Katolu eelâ № 46. Telefons 72. Auzê, Bauskâ, Dobelê, Jaunjelgawâ, Jekabmeestâ, Kuldigâ (pee Meike), Leepajâ, Sabilê (pee Nowadneeka), Saldû, Subatê, Talsos, Tukumâ, Wainodê, Wentspilî. **Widsemê:** Aluksnê, Laudonas-Odseenâ, Lihderes Kleinos (Leeseres dr.), Siguldâ (pee Ed. Grünberga), Skrihweru stazijâ pee Sahbaka, Smiltenê, Stukmanos, Walkâ. **Kaunas gub.:** Jahnischkê, Linkowâ, Poswolê, Schagarê, Birschos. **Witebskas gub.:** Rehsekne, Baltinowâ, Korsowkâ, Pokrotê un t. t.

Rihkotajs-direktors: agronoms J. Bisseneeks.

Jelgawas Lauksaimn. Beedribas

Krahschanas-aisdosch. Sabeedribas

(Jelgawâ, Katolu eelâ № 44. Telefons 62.)

Bilanze 31. julijâ 1910. g.

Beedribas droschiba: Sabeedribas kasê atrodoschees droschibas kapitali **240,817** r. **72** k. un **1968** beedru garantija.

Aktiwâ:

Skaidra nauda un wehrtspapiri:			
Kasê nauda	56,437 r. 18 k.		
Nauda uz tekoscha rehkina (bes ussazischanas isnemama) zitàs krediteestahdês	179,799 „ 51 „		
Wehrtspapiri	34,504 „ 35 „		
Beedru dalas zit. krediteestahdês	7,025 „ — „		277,766 r. 04 k.
Aisdewumi:			
Uz obligazijam	2,478,100 r. 80 k.		
„ galwoschanu	443,167 „ — „		
„ wehrtspapireem	30,108 „ — „		
„ eekihlajumeem	16,974 „ — „		
„ beedru dalàm	26,985 „ — „		2,995,334 „ 80 „
Tahlaknoguldijumi			245,204 „ 59 „
Kantora konts			15,430 „ 48 „
Inwentars			5,488 „ 40 „
Noguldijumu rentes			4,510 „ 86 „
Daschadas zaurejoschas naudas (obligaziju nokahrtoschanai un t. t.)			38,401 „ 84 „
			3,582,137 r. 01 k.

Pasiwâ:

Sabeedribas kasê atrodoschees droschibas kapitali:			
Beedru dalas	196,800 r. — k.		
Reserwes kapitals	23,340 „ 81 „		
Daschadi ziti kapitali:			
Neisdalita pelna 6751 r. 94 k.			
Conto Dubio . 5398 „ 58 „			
Inwentara d. k. 2932 „ 77 „			
Nama buhwes k. 5593 „ 62 „	20,676 „ 91 „		240,817 r. 72 k.
Diwidende			5,310 „ 50 „
Aisdewumu rentes			109,036 „ 42 „
Schiro à depôt aisnehmums			120,000 „ — „
Noguldijumi:			
Ar ussazischanu	2,989,514 r. 88 k.		
Bes ussazischanas	85,598 „ 84 „		
Uz augku augleem	31,858 „ 65 „		3,106,972 „ 37 „
			3,582,137 r. 01 k.

Sabeedriba maksà par noguldijumeem 3—6%/o gadâ, skaitot no noguldischanas deenas, **par schiro noguldijumeem 3%/o** un nem par **aisnehmumeem 6½—8%/o** gadâ.

Kantors atwehrts darbdeenàs no pulksten **10—2** deenâ.

Peeprasijumus pehz aisnehmumeem isspreesch pirmdeenàs un zeturtdeenàs.

Noguldijumus peenem un ismaksà katru darbdeenu.

Noguldijumus war ari pa pastu peesuhtit un tapat sabeebedriba uz wehleschanos tos atmaksà un prozentes issuhta. — Pasta adrese: Митава, Ссудо-сберегательное Товарищество Митавскаго Сельско-хозяйственнаго Общества.

Walde: mahju ihpaschneeki agronoms **J. Bisseneeks,** agronoms **J. Brasda** un **D. Kahnbergs.**

Jelgawas Lauksaimneez. Beedribas

Krahj-Aisdewu Sabeedribas

pirmmahzibas skolâ

Katolu eelâ № 44,

peektajâ stahwâ,

mahziba sahkses **9. augustâ,** pulksten 10 no rihta. Jaunu skolneeku un skolneetschu peeteikschanos peenemschu darbdeenas no pulksten 10—1 deenâ sawâ dsihwokli Katolu eelâ № 21, sehtâ, 2 trepes, sahkot no 2. augusta. Skolas nauda 10 rbl. par gadu.

Skolas preekschneeks: **Fr. Paulits.**

Jaunawu

saimneezibas skolâ Jelgawâ.

Mahziba drehbju un **welas schuhschanâ,** kà ari **wahrischanas kurseem** sahkses **18. augustâ.** — **Jaunu skolneetschu** peenemschanu eesahks ar **10. augustu** preekschpusdeenâs.

Saimneezibas skolâ

war peeteiktees jaunawas, kuras wehlàs labi un lehti wahrischanas mahkflu eemahzitees:

1) kà: kreewu un wahzu ehdeenu pagatawoschanu, wisadu zepumu, maises, pihragu, pastetu, tortu, kuhku, tehjas un kafijas zepumu zepschanu.

2) Saftes un schelê eewahrischanu, dessu fabrizeschanu, galas eedalischanu un safahlischanu, wisada dsehreenu darinaschanu, kà ari galda klahschanu un dekoreschanu, kas katrai saimneezei nepeezeeschami jasin.

Skolneezes peenem katrâ laikâ.

Kursu ilgums: 6 nedelas, 3 mehneschi, ½ gads. Uz wehleschanos usnem pilnâ pansijâ. Kursu beigusham uz wehleschanos ari weetu apgahdâ. Kursi turpinasees wisu wasaru.

Mans priwatsaimneezibas instituts un pansija pastahw jau 30 gad.

Ch. Kunsik, saimneezibas skola un pansija,
Rigâ, Tronamanteneeka bulwarî № 6, eeeja no Reimera eelas № 1, dsihw. 22.

Latw. Skolu un Isglihtibas Beedribas

pirmmahzibas skola

sehneem un **meitenem.**

Mahziba sahkses 9. augustâ. Atwehrs ari **otru nodalu.** Pirmâ nodalâ usnems behrnus **bes kaut kahdàm sinaschanàm.** Peenemschana 6. un 7. augustâ no pulksten 11—1 deenâ un no pulksten 6—8 wakarâ, skolas telpàs, **Swehtes eelâ № 16.**

Walde.

Печатать разрѣшается полиціею.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla.

Tè klaht 2 peelikumi.